

Mala podjetja - velik potencial

Sodelovanje kot temelj odprte znanosti

Zadnjih nekaj let so osrednji cilji evropske politike raziskav in inovacij (1) odprte inovacije, (2) odprta znanost in (3) odprtost svetu. Na ta način se krepi in spodbujata inovacijska aktivnost in prenos znanja znotraj širših skupnosti tako v gospodarstvu kot tudi v akademski sferi. Podjetja lahko ostanejo osredotočena na svojo temeljno dejavnost, pri razvoju pa se povežejo z drugimi, zunanjimi partnerji in skupaj razvijejo novo rešitev, proizvod in/ali storitev. Krog sodelujočih pa se ne ustavi le pri drugih podjetjih, temveč v številnih primerih vključuje tudi raziskovalce iz akademskega okolja, akterje poslovnega ekosistema, kupce itd. Vzporedno s tem nastaja obsežna zakladnica podatkov, izobraževalnih vsebin, recenzij, publikacij in metodologij, do katerih lahko uporabniki dostopajo prosto (t.i. odprt dostop).

Na tem mestu velja poudariti vlogo **Industry Commons** (<https://industrycommons.net>), ki povezuje preko 7000 strokovnjakov iz celega sveta pri ustvarjanju novih in hibridnih rešitev in sistemov za preobrazbo industrijskega sektorja, spodbujanju industrijskega inoviranja, prenosu tehnologij v gospodarstvo, postavljanju novih standardov, podpori pri razvoju idej v prototipe za trg, obenem pa so aktivni tudi pri zaščiti intelektualne lastnine vseh v razvoju sodelujočih.

V preteklih letih delovanja so zasnovali koncept in metodologijo, usmerjeno k radikalnim inovacijam v povezavi z obstoječimi zmogljivostmi industrijskega sektorja. Pri tem so prišle v poštev predvsem izkušnje s področja umetne inteligence, 5G, verižnih blokov in interneta stvari. Za implementacijo in izvajanje metodologij skrbi krovna neprofitna organizacija Industry Commons Foundation iz Švedske, ki jo vodi Michela Magas, svetovalka Evropske komisije za področje inovacij. Organizacija hkrati skrbi za izpopolnjevanje veščin, interdisciplinarno izmenjavo in ustvarjanja znanja.

Eno ključnih stičnih točk delovanja Industry Commons lahko prepoznamo v sodelovanju različnih akterjev pri doseganju ciljev. Omenjeno velja tudi za Enterprise Europe Network, ki podjetjem, raziskovalnim in drugim organizacijam nudi podporo pri inovacijski dejavnosti in internacionalizaciji. Sodelovanje je rdeča nit tudi tokratnih prispevkov: o vzpostavljenih sodelovanjih med slovenskima in tujima podjetjema (1) za inovativni proizvod za lajšanje/odpravljanje bolečin in (2) za inovativno rešitev za škropljenje v kmetijstvu, sodelovanju med finančnimi institucijami pri vzpostavitvi platforme CEETT, možnostih vzpostavljanja sodelovanj na srečanju "Connect2Slovenia" in "Creative and urban regeneration days", v zaključku pa sledijo še aktualne informacije o koronavirusu.

Dr. Špela Stres, LLM, MBA
Vodja konzorcija EEN Slovenija

Robert Premk
Center za prenos tehnologij in inovacij
na Institutu "Jožef Stefan"

DOBRODOŠLI v Enterprise Europe Network!

Enterprise Europe Network je **zaupanja vredna referenčna točka** pri tkanju novih poslovnih vezi. Olajšamo vam dostop do informacij in odpiramo hitre povezave. V zadnjih treh letih smo pomagali več kot 2,5 miliona podjetjem, s pomočjo naše platforme pa je bilo sklenjenih več kot 4500 mednarodnih, komercialnih, tehnoloških ali projektnih partnerstev.

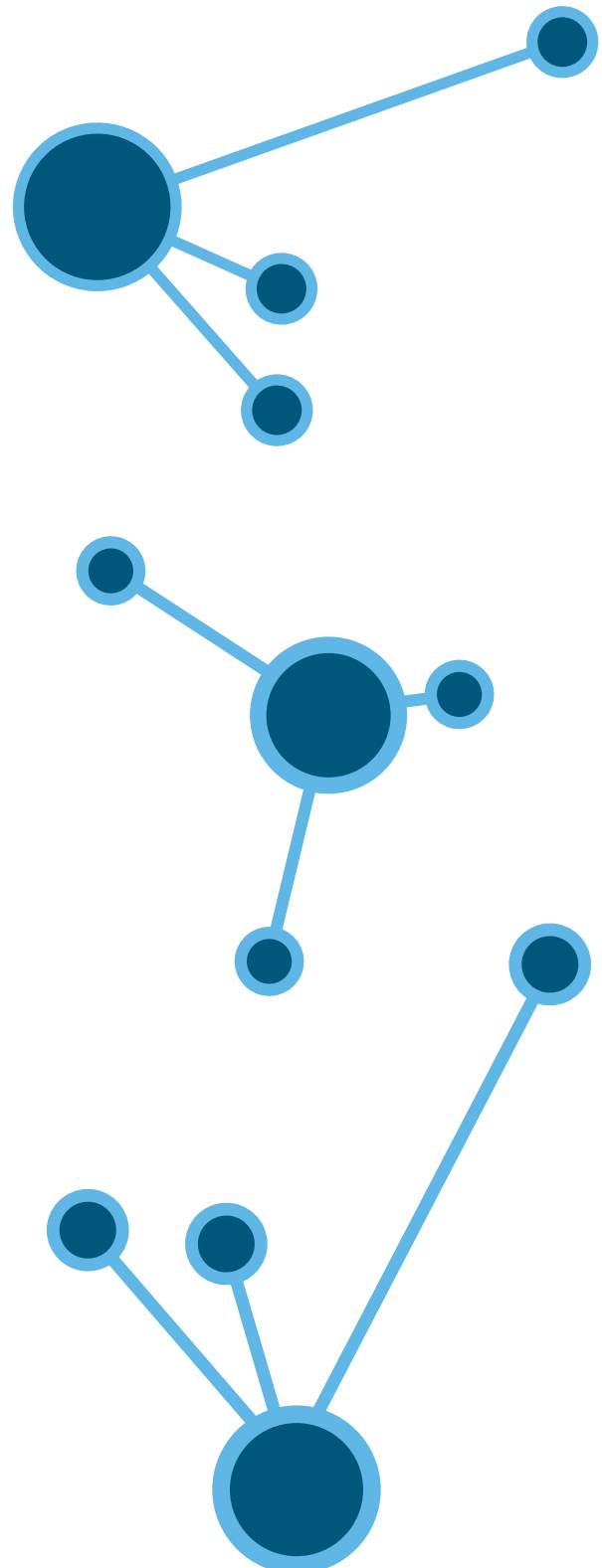
Enterprise Europe Network nudi podporo **majhnim in srednje velikim podjetjem**, pa tudi velikim podjetjem, raziskovalnim organizacijam, strokovnim in sektorskim združenjem, tehnološkim centrom in vsem drugim, da lahko najbolje izkoristijo **gospodarske priložnosti v Evropski Uniji**. Gre za mrežo, ki jo je ustanovil Generalni Direktorat za podjetništvo in industrijo Evropske komisije. Mreža Enterprise Europe Network deluje v več kot 60 državah, sestavlja pa jo skoraj **600** organizaciji in **3000** strokovnjakov (Vir: <https://een.ec.europa.eu/about/about>) iz različnih področji.

Na podlagi obširne raziskave, ki jo je o delovanju mreže Enterprise Europe Network naročila Evropska Komisija, so podjetja, ki so v obdobju med leti 2008 in 2014 koristila storitve mreže, ustvarila za 3.1 odstotnih točk večje prihodke ter za 3 odstotne točke več zaposlovala kot podjetja v kontrolni skupini. Raziskava je tudi potrdila, da bolj, kot podjetja uporabljajo različne storitve mreže, bolj so uspešna na omenjenih dveh področjih..

Če imate kakršnokoli vprašanje, se lahko v vsakem trenutku obrnete na kontaktne točke mreže Enterprise Europe Network. Člani mreže Enterprise Europe Network vam bodo z veseljem priskočili na pomoč in sicer v skladu s strategijo "no wrong door", ki je bila sprejeta na vseevropski ravni mreže. Zaradi doslednega upoštevanja te strategije so podjetja v članih mreže in v bazah strokovnjakov s posameznih področij našla zanesljive poslovne partnerje in prepoznala dodano vrednost različnih storitev, ki jih mreža ponuja.

Veselimo se druženja z vami!

Ekipa EEN

Kazalo

02 Nagovor vodje konzorcija
Enterprise Europe Network

03 Dobrodošli v Enterprise
Europe Network!

05 Inovativno slovensko
podjetje do partnerjev na
mednarodnem trgu s pomočjo
Enterprise Europe Network

07 Platforma CEETT za
učinkovitejši prenos tehnologij
v slovenska podjetja

09 Uspešno poslovno
povezovanje na
mednarodnem poslovnem
srečanju »Connect2Slovenia«

10 Inovativna rešitev za natančno
in učinkovito škropljenje v
kmetijstvu

11 Kreativno z novimi poslovnimi
priložnostmi v novo obdobje

12 COVID-19 ukrepi EU za
soočanje z izbruhom
koronavirusa

15 Partnerji slovenskega
konzorcija Enterprise Europe
Network

Inovativno slovensko podjetje do partnerjev na mednarodnem trgu s pomočjo Enterprise Europe Network

Slovensko zagonsko podjetje **Pravi um d. o. o.** se je slovenskemu in mednarodnemu prizorišču predstavilo z inovativno napravo Tobiar, namenjeno lažšanju in preprečevanju bolečin v zapestju, ramenih in vratu, ki lahko vodijo tudi do sindroma karpalnega kanala.

Ideja in prvi prototip za Tobiar segata v čas, ko se je sedanja direktorica podjetja, Maja Rajterič, ob pripravi magistrske naloge soočila s ponavljajočimi se bolečinami v zapestju in je po obisku zdravnice že kazalo, da bo morala prekiniti z delom. Z razvojem in uporabo naprave Tobiar so bolečine že zelo kmalu izginile, obenem pa je bilo ustanovljeno podjetje, ki se osredotoča na njen nadaljnji razvoj, proizvodnjo in trženje.

Tobiar na prvi pogled spominja na računalniško miško, a je ergonomsko oblikovan na način, da roka (zapestje) naravno počiva na njem med izvajanjem terapije, ki preko vibracij pospešuje prekrvavitev in regeneracijo celic. Posledično lajša bolečine in preprečuje zaostrovanje tovrstnih težav. Učinkovitost so poleg uporabnikov potrdile klinične študije, inovativnost pa izkazujejo prejete nagrade in priznanja na mednarodnih sejmih in razstavah.

Ustanovitev mikro podjetja prinaša številne izzive in najbolj izrazita sta bila v primeru podjetja **Pravi um d. o. o.** redno iskanje distributerjev in zunanjih sodelavcev. Po vzpostavljenem stiku s Centrom za prenos tehnologij in inovacij na Institutu "Jožef Stefan" so se seznanili s priložnostmi, ki jih nudi poslovna mreža Enterprise Europe Network na področju internacionalizacije in iskanja ustreznih poslovnih partnerjev. Že kmalu zatem je steklo prvo iskanje partnerjev preko objav profilov v podjetniški bazi, obenem pa tudi podpora pri udeležbi na dvostranskih srečanjih pod okriljem Enterprise Europe Network, izostale pa niso niti tematske delavnice s podjetniškimi vsebinami. Na podlagi dobrih izkušenj se je sodelovanje po več letih ohranilo vse do danes.

Tobiar – naprava za lažšanje preprečevanje bolečin v zapestju, ramenih in vratu (Foto: Pravi um d. o. o.)

V začetku leta 2021 so se v podjetju Pravi um d. o. o. odločili za iskanje proizvajalcev lesenega ohišja naprave v večjih količinah zaradi povečanega povpraševanja. Po začetni izmenjavi informacij je sledila priprava in objava profila, na katerega se je že v kratkem času odzvalo več proizvajalcev iz različnih koncev Evrope. S tem je podjetje obenem pridobilo informacijo o možnih cenovnih razponih na trgu v različnih državah. Po izmenjavi informacij s potencialnimi partnerji je na podlagi izdelanega vzorčnega ohišja kmalu sledila odločitev o izboru prvega dobavitelja.

Direktorica podjetja Maja Rajterič o izboru pravi: "Za zdaj smo se odločili za sodelovanje z bolgarskim podjetjem, ki zagotavlja kakovost po sprejemljivi ceni. To je še posebej pomembno v pogajanjih z distributerji. Glede na trenutna pogajanja z distributerji verjamemo, da bomo sklenili več poslov iz tega naslova in tako svoje poslovanje razširili širše znotraj Evropske unije."

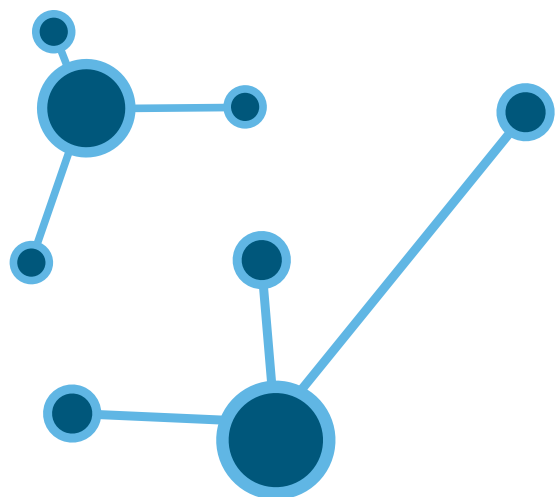

Načini uporabe inovativne naprave Tobiar (Foto: Pravi um d. o. o.)

S pomočjo Enterprise Europe Network je podjetje Pravi um d. o. o. uspešno našlo rešitev za izziv, s katerim se je soočalo pri iskanju partnerjev. Na ta način se lahko posvetijo nadaljnjemu razvoju in ostalim načrtanim poslovnim ciljem. O vtisih in dosedanjih izkušnjah s tovrstnim sodelovanjem največ povedo besede Maje Rajterič: "Našemu mlademu mikro podjetju sta Center za prenos tehnologij in inovacij na Institutu "Jožef Stefan" in Enterprise Europe Network v izredno pomoč pri globalizaciji."

Robert Premk

Center za prenos tehnologij in inovacij
na Institutu "Jožef Stefan"

Platforma CEETT za učinkovitejši prenos tehnologij v slovenska podjetja

V tujini pri povezovanju akademskega sveta z gospodarstvom pri prenosu tehnologij že vrsto let poznajo posebej zasnovane Proof-of-Concept sklade, ki omogočajo finančno podporo podjetjem in raziskovalnim organizacijam za umeščanje novih tehnologij na trg. Na ta način se dodatno spodbuja inovativnost podjetij, ki predstavlja eno izmed osrednjih točk delovanja Enterprise Europe Network.

Po večletnih prizadevanjih za uvedbo tovrstnega sklada tudi v Sloveniji, je bila s slavnostnim dogodkom 26. julija 2021 vzpostavljena platforma **CEETT (Central Eastern Europe Technology Transfer)**. S podpisom sporazuma med Evropskim investicijskim skladom (EIF), Hrvaško banko za obnovo in razvoj (HBOR) in SID banko bo za Slovenijo in Hrvaško na voljo vsaj 40 milijonov evrov finančnih sredstev, namenjenih financiranju raziskovalnih projektov, razvoja tehnologij in intelektualne lastnine.

Na ta način bo bistveno olajšana pot idej in projektov raziskovalcev in raziskovalnih institucij, ki bodo potencialno vodili do novih proizvodov in storitev z visoko dodano vrednostjo.

Na slovesnosti je **Tamara Perko**, predsednica uprave Hrvaške banke za obnovo in razvoj, opozorila na visoko tveganost investicij v razvoj patentov in novih rešitev, zaradi česar številni dragoceni patenti in tehnološke rešitve nikoli ne dosežejo komercializacije. Vloga razvojnih bank je v zapolnitvi te vrzeli ter povezovanje med znanostjo in podjetništvom.

V nagovoru udeležencem je **mag. Sibil Svilan**, predsednik uprave SID banke, poudaril odvisnost trajnostnega razvoja slovenskega gospodarstva in Slovenije od vlaganj v znanost, raziskave, razvoj, inovacije in v človeški kapital. Večletna prizadevanja SID banke na tem podro-

Generalni direktor Evropskega investicijskega sklada (EIF) Alain Godard, predsednik uprave SID banke Sibil Svilan in predsednica uprave Hrvaške banke za obnovo in razvoj (HBOR) Tamara Perko, so podpisali sporazum o vzpostavitvi regionalne platforme za prenos tehnologij (Central Eastern European Technology Transfer - CEETT platform), 26. 7. 2021 (Foto: Matej Kolaković, 2021)

čju se bodo s platformo CEETT le še nadgradila, obenem pa se bo sledilo cilju ponovne uvrstitve Slovenije med vodilne inovatorke.

Alain Godard, generalni direktor Evropskega investicijskega sklada, je izpostavil, da se s platformo CEETT piše finančna zgodovina v EU, Sloveniji in na Hrvaškem. Po njegovih besedah platforma predstavlja prvo dolgoročno rešitev za financiranje raziskovalnih projektov in zaščito intelektualne lastnine lokalnih univerz in raziskovalnih institucij ter financiranje prenosa tehnologij.

Natalija Stošicki, direktorica oddelka za naložbe in evropske programe pri SID banki je povedala, da je CEETT platforma zasnovana tako, da v kolikor se bo izkazalo, da je primernih projektov za financiranje več kot je razpoložljivih sredstev, lahko deležniki s sporazumom povečajo obseg sredstev platforme, upošteva seveda tudi tveganja, ki jih deležniki platforme s tem prevzemajo in si jih delijo.

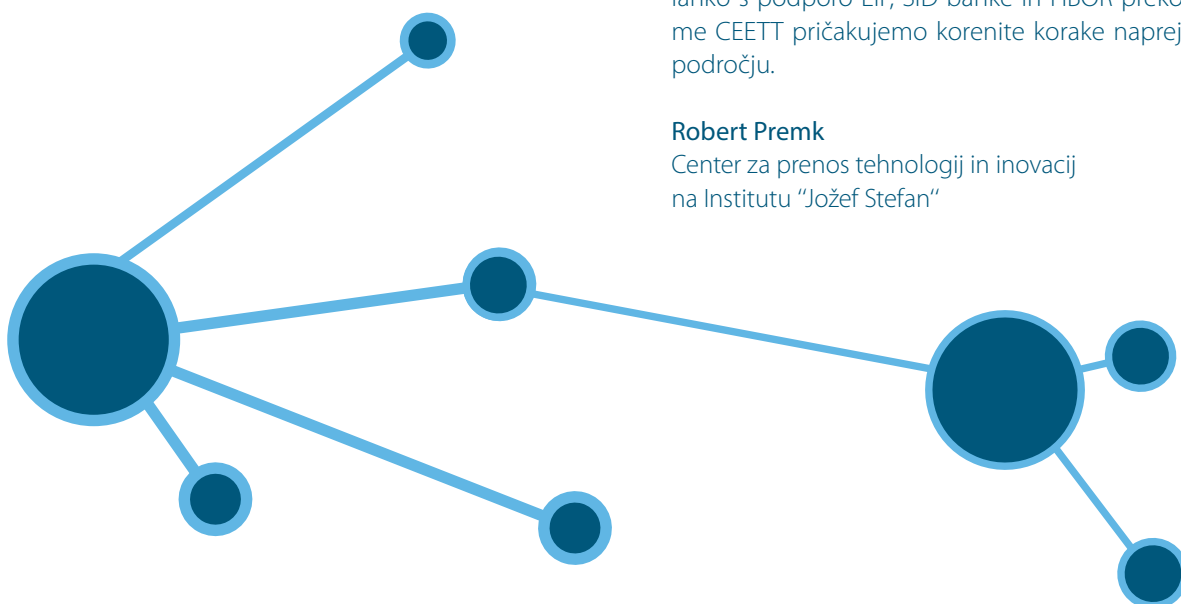
Platforma CEETT po besedah vodje Centra za prenos tehnologij in inovacij na **Institutu "Jožef Stefan", dr. Špele Stres, LLM, MBA**, aktivno naslavlja in rešuje težave, s katerimi se v Sloveniji pri prenosu tehnologij vsakodnevno soočamo. Nudila bo financiranje v fazah TRL (Technology Readiness Level) 4-9 in s tem omogočala gladek prehod projektom iz raziskovalnega okolja na trg. Omogočala bo razvoj vizije za preboj, upravljanje portfelja in povezovanje z ekosistemi. S Proof-of-Concept skladi bo raziskovalcem omogočala čas za uskladitev ideje s potrebami trga, sprejem odločitve o raziskovalno-poslovni poti, urejanje razmerij intelektualne lastnine in sistema nagrajevanja za tiste, ki bodo nadaljevali z raziskovanjem na matičnih organizacijah, kot tudi za tiste, ki bodo stopali po podjetniški poti.

Dr. Špela Stres, Center za prenos tehnologij in inovacij na Institutu "Jožef Stefan", govor ob podpisu sporazuma o vzpostavitvi platforme CEETT, 26. 7. 2021 (Foto: Matej Kolakovič, 2021)

Vzpostavitev platforme CEETT predstavlja za Slovenijo izjemno pomemben dogodek za področje prenosa tehnologij. Dosežki raziskovalnega dela bodo tako lažje našli pot v poslovne procese podjetij, s tem pa tudi v naša življenja. Kot že ničkolikokrat v preteklosti so tehnološki preboji pomembno vplivali na podobo družb in glede na potencial slovenskih raziskovalnih institucij, lahko s podporo EIF, SID banke in HBOR preko platforme CEETT pričakujemo korenite korake naprej na tem področju.

Robert Premk
Center za prenos tehnologij in inovacij
na Institutu "Jožef Stefan"

Uspešno poslovno povezovanje na mednarodnem poslovnem srečanju »Connect2Slovenia«

Na MOS-u je potekalo tudi tradicionalno mednarodno poslovno srečanje, ki sta ga v okviru projekta Enterprise Europe Network pripravili Obrtno-podjetniška zbornica Slovenije in Advantage Austria Ljubljana v sodelovanju s SPIRIT Slovenija in Ministrstvom RS za gospodarski razvoj in tehnologijo. Srečanja se je udeležilo 100 predstavnikov podjetij iz Slovenije, Avstrije, Madžarske, Turčije, Hrvaške, Poljske, Izraela in Severne Makedonije.

Že 14. mednarodno poslovno srečanje je bilo namenjeno malim in srednje velikim podjetjem ter start-up podjetjem, ki izdelujejo izdelke in nudijo storitve ter inovativne rešitve na področju avtomobilske, kovinske, in lesnopredelovalne industrije, trajnostnega gradbeništva, digitalnih in informacijskih rešitev za lažje poslovanje, IKT, rešitev in tehnologij v industriji 4.0 (pametni stroji, roboti, kibernetna varnost itd.), obnovljive

energije, elektrike in elektronike, mobilnosti, transporta in logistike ter trgovine.

Poslovnega srečanja se je udeležilo skoraj 100 predstavnikov podjetij iz Slovenije, Avstrije, Madžarske, Turčije, Hrvaške, Poljske, Izraela in Severne Makedonije. Gre za največji tovrstni dogodek v regiji, ki je vselej odlična priložnost za tiste, ki iščejo nove poslovne partnerje, kupce in dobavitelje ter nove nabavne vire. Tudi tokratni je omogočil mreženje, izmenjavo dobrih praks, razvijanje idej o novih projektih in navezovanje stikov za izvedbo le-teh.

Eva Mihelič

Obrtno-podjetniška zbornica Slovenije

Foto: Kraftart

Udeležence mednarodnega poslovnega srečanja je nagovoril tudi predsednik OZS Branko Meh, ki je med drugim poudaril pomen tovrstnih dogodkov in udeležencem zaželel čim več novih poslovnih stikov, ki bodo vodili v nove posle.

Za uvod v dvostranska srečanja so organizatorji pripravili panel z naslovom »V družbi uspešnih«, na katerem so sodelovali Gorazd Orešek (SPIRIT Slovenija, javna agencija), Iztok Novak (Polycorn Škofja Loka, d. o. o.), Vesna Hodnik Nikolič (Slovenska gospodarska zveza v Celovcu), Christian Walchofer (Wtronic GmbH) in Kardos Levente (Madžarska agencija za spodbujanje izvoza).

Individualnih poslovnih sestankov se je udeležilo skoraj 100 predstavnikov podjetij iz Slovenije, Avstrije, Madžarske, Turčije, Hrvaške, Poljske, Izraela in Severne Makedonije ter opravilo več kot 184 individualnih poslovnih sestankov.

Inovativna rešitev za natančno in učinkovito škropljenje v kmetijstvu

Raziskovalno-razvojno sodelovanje italijanskega in slovenskega podjetja za napredne kmetijske stroje

Si predstavljate, da bi avtonomni pametni kmetijski stroji opravljali svoje delo v vinogradih in sadovnjakih brez človeka? To je vizija projektnega sodelovanja med italijanskim podjetjem CET Electronics in slovenskim podjetjem Metal design d.o.o. iz Ajdovščine, ki sta združila moči v skupnem interesu za projektno prijavo na razpis »agROBOfood«, ki podpira inovacijske poskuse za razvoj pametnih kmetijskih strojev.

Italijansko podjetje je pripravilo projektni predlog "Inovativne tehnološke rešitve za natančno škropljenje", katerega cilj je izdelati in preizkusiti na terenu robotski komplet za natančno škropljenje v vinogradih in sadovnjakih, ki bo uporabljen na standardnih škropilnicah za zmanjšanje količine fitofarmaceutskih sredstev, ki se uporabljajo v kmetijstvu.

Pri tem je iskalo dodatnega partnerja za izdelavo prototipov kovinskih komponent in se za pomoč pri iskanju ustreznega partnerja obrnilo na lokalno kontaktno točko Enterprise Europe Network v regiji Veneto. Z učinkovitim iskanjem in podporo je s pomočjo Centra za razvoj in prenos znanj Univerze na Primorskem, slovenske kontaktne točke mreže, uspelo najti ustreznega partnerja, slovensko podjetje Metal design, ki bo v primeru uspešne prijave projekta skrbelo za izdelavo prototipov kovinskih komponent. CET ELECTRONICS pa se bo osredotočil na razvoj elektronskega krmiljenja strojev in nastavitvev senzorjev, računalniških enot in programov, potrebnih za avtonomno navigacijo.

Razvita prototipna rešitev bi lahko v bližnji prihodnosti pomenila pomemben korak k razvoju pametnih kmetijskih škropilnic, ki bi z usmerjenim in ekonomičnim škropljenjem po vinogradih in sadovnjakih prispevale k bolj ekološkemu škropljenju in manjšemu obremenjevanju okolja.

Veneto Innovazione
S.p.a., Via Ca' Marcello,
67/D, 30172 Venezia VE, Italia

Univerza na Primorskem,
Titov trg 4, 6000 Koper, Slovenia

+39 041 868 5301 in
+386 5 663 7787

marco.gorini@venetoinnovazione.it
in sebastjan.rosa@upr.si

Kreativno z novimi poslovnimi priložnostmi v novo obdobje

Univerza v Mariboru 28. in 29. oktobra 2021 organizira dvodnevni dogodek z naslovom »**Creative and urban regeneration days**«. Dogodek je organiziran za podjetja, raziskovalce, posredniške institucije, oblikovalce politik in druge zainteresirane.

B2B Matchmaking dogodek »Creative and urban regeneration days«

V času dogodka se bo odvijal B2B dogodek, načrtovani dvostranski sestanki udeležencev iz **različnih ustvarjalnih in kulturnih panog**, kjer bodo razpravljali o možnostih prihodnjega sodelovanja.

Vir: <https://pixabay.com/>

Vabimo vse kreativce k brezplačni registraciji in udeležbi na matchmaking dogodku, bodisi s področja arhitekture pa vse do področja vizualnih umetnosti. Pridružite se in izkoristite priložnost za povezovanje s slovenskimi in tujimi partnerji. Več o dogodku in udeležbi si lahko preberete na www.tto.um.si in <https://b2b-creative-and-urban-regeneration.b2match.io/>.

Konferenca »Creative and urban regeneration days«

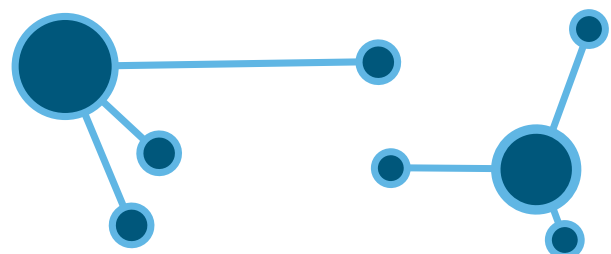
V sklopu dogodka »Creative and urban regeneration days« se bo odvijala konferenca, kjer bodo udeleženci imeli priložnost izvedeti več o različnih priložnostih, ki jih Evropska komisija ponuja za ustvarjalni in kulturni sektor. Predstavljen bo projekt RESTART_4Danube skupaj z našimi najnovejšimi rezultati - lokalnimi akcijskimi načrti - z namenom spodbujati obnovo mest v Podonavju do širšega občinstva. Zadnji del konference bo namenjen dobrim praksam v Sloveniji in tujini.

Po konferenci sledi **delavnica kapitalizacije**, kjer bomo slišali o številnih drugih ustvarjalnih projektih in poskušali najti nove sinergije med nami in na koncu **študijski obisk** za partnerje Restart_4Danube, ki bo odprt tudi za druge udeležence, ki bi se jim radi pridružili.

Dogodek bo potekal kot virtualna konferenca prek spletne platforme in bo udeležencem ponudil celovito izkušnjo virtualnega okolja, napolnjenega z očarljivo vsebino - od poslovnih ponudb in poslovnih zahtev udeležencev po vsem svetu, do predstavitev projektov in učinkov njihovih rezultatov o svojih regijah, pa tudi informacije o možnostih financiranja, ki so trenutno na voljo za sektor kreativnih industrij, in še veliko več.

Noles Jovanovič Slana, Maja Sušec, Nika Stajniko, dr. Maruška Čuš

Služba za prenos znanja in tehnologij
Univerze v Mariboru

COVID-19 ukrepi EU za soočanje z izbruhom koronavirusa

NextGenerationEU: podpora gospodarstvu EU

Evropska komisija je **1. julija 2021** sprejela pozitivno oceno slovenskega načrta za okrevanje in odpornost. Slovenija je v načrtu predvidela reforme in naložbe v višini **1,8 milijarde evrov vseh razpoložljivih nepovratnih sredstev** in **705 milijonov evrov posojil** (od možnih 3,2 milijarde evrov).

Skladno s postopkom uredbe o vzpostavitvi mehanizma za okrevanje in odpornost (Recovery and Resilience Facility – RRF) je slovenski načrt **28. julija 2021** potrdil tudi Svet EU (finančni ministri držav članic).

Po tej potrditvi sta Evropska komisija in Slovenija podpisali sporazum o financiranju, ki je omogočil, da se je **17. septembra 2021** Sloveniji **izplačalo 231 milijonov evrov predfinanciranja za zagon prvih reform in naložb**. Ta znesek pomeni **13 % nepovratnih sredstev**, dodeljenih Sloveniji.

Komisija bo **nadaljnja izplačila** odobrila ob upoštevanju zadovoljivega doseganja mejnikov in ciljev iz nacionalnega načrta za okrevanje in odpornost, tj. glede na napredek pri izvajanju dogovorjenih naložb in reform.

Ozadje

Evropski parlament in Svet EU, v katerem so zastopane države članice Unije, sta 10. novembra 2020 dosegla politični dogovor o **večletnem finančnem okviru EU za obdobje 2021–2027 (1074 milijard evrov)** in **novem instrumentu za okrevanje, NextGenerationEU (750 milijard evrov)**.

Načelni dogovor o **1824 milijard evrov težkem finančnem paketu** so sicer sprejeli voditelji držav in vlad na zasedanju Evropskega sveta 21. julija 2020.

S tem so države EU in poslanci Evropskega parlamenta sledili predlogom Evropske komisije, ki je za odpravljanje gospodarske in socialne škode zaradi pandemije koronavirusa, za zagon evropskega gospodarstva ter ohranjanje in ustvarjanje delovnih mest v instrumentu za okrevanje NextGenerationEU predvidela **nepovratna sredstva in posojila** za pomoč državam članicam.

V okviru NextGenerationEU bo tako na voljo **390 milijard evrov** nepovratnih sredstev in **360 milijard evrov** posojil.

Države EU so sicer evropskemu mehanizmu za stabilnost (ESM) že aprila 2020 omogočile odobranje **posojil v višini 240 milijard evrov** za namene odpravljanja posledic pandemije, medtem ko lahko Evropska investicijska banka (EIB) podjetjem nameni **200 milijard evrov** likvidnostne pomoči.

Evropska komisija je ob tem

- državam članicam omogočila, da v celoti izkoristijo prožnost fiskalnih pravil EU,
- spremenila pravila o državni pomoči ter
- oblikovala naložbeno pobudo v odziv na koronavirus v višini 37 milijard evrov za zagotavljanje likvidnosti malim podjetjem in zdravstvenemu sektorju.

Več informacij o načrtu EU za okrevanje gospodarstva je na voljo https://ec.europa.eu/info/strategy/recovery-plan-europe_sl.

SURE: zaščita delovnih mest

Različne **sheme za subvencioniranje krajšega delovnega časa** v državah EU so se v času zaježitvenih ukrepov proti pandemiji izkazale kot dober način za zaščito delavcev pred množično brezposelnostjo. Ob tem takšne sheme podjetjem pomagajo ohranjati znanje, ki bi se s z odpušcanji izgubilo.

Evropska komisija je zato predlagala 100 milijard evrov vredno pobudo **SURE**, ki bo financirala ohranjanje delovnih mest in tako podprla ljudi, ki jim grozi brezposelnost.

Slovenija je v tem okviru dobila 1,1 milijarde evrov za financiranje ukrepov čakanja na delo in skrajšanja delovnega časa.

Finančna podpora državam bo na voljo v obliki posojil pod ugodnimi pogoji. Posojila z jamstvi članic v imenu EU bo na trgu najela Evropska komisija. Slednja je v ta

namen prvič v zgodovini oktobra 2020 uspešno izdala prve socialne obveznice.

Cepljenje

Učinkovito in varno cepivo proti virusu je najboljši način, da se doseže trajna rešitev za pandemijo. **Cepljenje se je po vsej EU začelo 26. oz. 27. decembra 2020.** Evropska komisija je doslej zagotovila do 4,4 milijarde odmerkov cepiv proti COVID-19, medtem ko pogajanja za dodatne odmerke cepiva še potekajo.

V EU je bilo uporabljenih **566 milijonov odmerkov cepiv, vsaj en odmerek je prejelo 79,1 % odraslih v EU**, medtem ko je **polno cepljenih 73,4 % odraslih** (podatki na dan 1. 10. 2021).

Medicinska oprema: skupno naročanje za hitrejšo dobavo

Proračun instrumenta za nujno pomoč je **2,7 milijarde evrov**, dopolnjuje pa ukrepe, ki se sprejemajo na nacionalni ravni ter v okviru drugih programov in instrumentov EU, npr. v okviru

- mehanizma Unije na področju civilne zaščite in rescEU (kjer lahko države članice EU zaprosijo za osebno zaščitno opremo, ventilatorje, zdravniške ekipe) ter
- postopkov skupnega javnega naročanja osebne zaščitne opreme, ventilatorjev in diagnostike, kjer lahko države članice skupaj dosežejo višjo kakovost in nižjo ceno izdelkov.

Skupna javna naročila državam članicam omogočajo dostop do omejenega trga proizvodov pod boljšimi pogoji. Prek pogodb za osebno zaščitno opremo, ventilatorje in laboratorijsko opremo lahko države članice v enem letu naročijo kritične zaloge v vrednosti več kot 3,3 milijarde evrov.

Zadnji, šesti uspešni postopek skupnih javnih naročil je bil podpis okvirne pogodbe s podjetjem Gilead o skupnem javnem naročilu za **dobavo 500.000 ciklov zdravljenja z zdravilom Veklury (trgovsko ime za remdesivir)** in možnosti, da se dobava poveča nad 500.000 ciklov zdravljenja.

Postopek skupnih javnih naročil za **dobavo medicinske opreme za cepljenje proti COVID-19** se je začel 28. septembra lani. Zajema 27 vrst opreme v šestih kategorijah: nosilci cepiva, zabojniki za odpadke, naprave za injiciranje, razkužila, osebna zaščitna oprema in anestetiko potrošno blago.

Postopek skupnih javnih naročil **bistvenih zdravil za enote za intenzivno nego** zajema zdravila za intenzivno nego na šestih področjih: analgetiki, antibiotiki, mišični relaksanti, anestetiki, reanimacijska zdravila in drugo.

Ukrepi proti širjenju SARS-CoV-2: smernice za usklajeno delovanje držav članic

Evropska komisija je predlagala takojšnje kratkoročne ukrepe za **okrepitev zdravstvene pripravljenosti EU na izbruhe COVID-19.**

Za učinkovito obvladovanje širjenja virusa in preprečitev novih obsežnih omejevalnih ukrepov je bistveno, da Komisija in države članice stalno pozorno spremljajo razmere ter se po potrebi hitro odzovejo.

Komisija je predlagala vrsto prednostnih ukrepov za nacionalne organe, Komisijo in agencije EU:

- **povečanje obsega testiranja**, sledenja stikov in nadzora s strani javnih zdravstvenih organov za odkrivanje žarišč z namenom zajeziť širjenja izbruhov,
- **zagotovitev nemotene oskrbe z osebno zaščitno opremo**, zdravili in medicinskimi pripomočki,
- **ohranjanje hitrega dostopa do zadostnih zmogljivosti** za obdobja povečanih potreb, ne da bi se na ta račun zanemarila druga področja zdravstvenega varstva,
- zagotavljanje ciljno usmerjenih in lokaliziranih nefarmaceutskih ukrepov,
- **podpiranje ranljivih skupin**, kot so starejši, osebe z obstoječimi zdravstvenimi težavami in marginalizirane osebe, in
- **zmanjšanje bremena sezonske gripe**, da se prepreči dodaten pritisk na že tako preobremenjene sisteme zdravstvenega varstva.

Komisija je sprejela tudi izvedbeni sklep v podporo interoperabilnosti mobilnih aplikacij za sledenje in opozarjanje preko nacionalnih meja v EU.

Dezinformacije v zvezi s koronavirusom COVID-19

Pandemijo koronavirusa spremlja **val številnih lažnih ali zavajajočih informacij**, vključno s poskusi tujih akterjev, da bi vplivali na državljane in razprave v EU. Evropska komisija je v skupnem sporočilu z visokim predstavnikom EU za zunanjo in varnostno politiko analizirala, kako se na to odzvati kar najhitreje, obenem pa je predlagala tudi nekatere konkretne ukrepe.

Evropska komisija pomaga v boju proti dezinformacijam tudi tako, da tesno sodeluje s spletnimi platformami. Spodbuja jih, da **poudarjajo verodostojne vire** in vsebine ter odstranjujejo vsebine, ki se po preverjanju dejstev izkažejo za napačne ali zavajajoče, ter vsebine, ki bi lahko škodovala zdravju.

Kriza je pokazala, da imajo svobodni in neodvisni mediji bistveno vlogo, saj državljanom zagotavljajo zanesljive in preverjene informacije, kar prispeva k reševanju življenj. EU bo okrepila podporo neodvisnim medijem in novinarjem v EU in po svetu.

Digitalno potrdilo EU o COVID-19

S 1. julijem letos se je začela uporabljati **uredba EU o digitalnih COVID potrdilih**. Tako se bodo lahko evropska digitalna covidna potrdila za evropske državljane in prebivalce odslej izdajala in preverjala po vsej EU. **20 držav članic ter Norveška, Islandija in Lihtenštajn** so že začeli izdajati potrdila pred začetkom veljavnosti uredbe, z dnem začetka veljavnosti uredbe pa jih je začelo uporabljati še pet držav članic EU. V Sloveniji je digitalno potrdilo EU o COVID-19 na voljo od 24. junija 2021 in ga je tako v papirni kot digitalni obliki mogoče pridobiti na portalu zVem.

Namen digitalnega potrdila EU o COVID-19 je **olajšati varno prosto gibanje znotraj EU med pandemijo COVID-19**. Vsi Evropejci in Evropejke imajo tudi brez potrdila pravico do prostega gibanja, vendar bo potrdilo olajšalo potovanja, tako da bodo imetniki izvzeti iz omejitev, kot je karantena.

Ozadje

Predsedniki treh institucij EU – Evropskega parlamenta, Sveta EU in Evropske komisije – so se 14. junija udeležili uradne slovesnosti ob podpisu **uredbe o digitalnem potrdilu EU o COVID-19**, ki zaznamuje konec zakonodajnega postopka. Uredba se bo uporabljala **12 mesecev**, in sicer **od 1. julija 2021**.

Digitalno potrdilo EU o COVID-19 bo dostopno vsem in bo:

- zajemalo potrdilo o cepljenju, potrdilo o testu in potrdilo o preboleli bolezni COVID-19,
- brezplačno na voljo v vseh jezikih EU,
- na voljo v digitalni in papirni obliki ter
- varno in bo vsebovalo kodo QR z digitalnim podpisom.

Države članice naj imetnikom digitalnega potrdila EU o COVID-19 ne bi nalagale dodatnih omejitev potovanj, razen če so potrebne in sorazmerne za varovanje javnega zdravja.

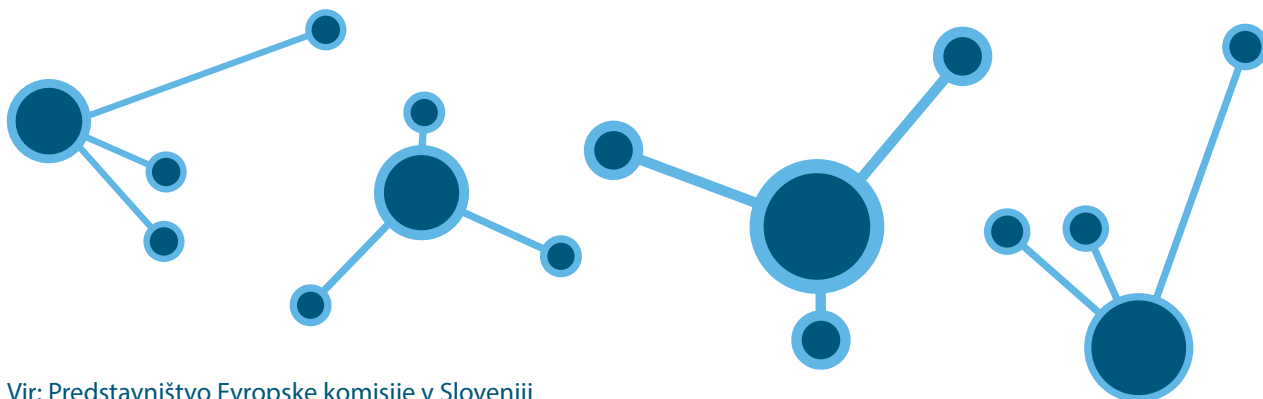
Evropska komisija je 17. marca 2021 predlagala uvedbo potrdila EU o COVID-19 za olajšanje varnega prostega gibanja državljanov in državljanek znotraj EU med pandemijo. Sozakonodajalca sta 20. maja dosegla začasni dogovor. Prehod EU, ki je tehnično ogrodje sistema, je začel delovati 1. junija. Omogoča preverjanje varnostnih elementov, ki jih vsebujejo kode QR.

Spletna platforma Re-open EU

To orodje zagotavlja **pregled zdravstvenega stanja v evropskih državah** na podlagi podatkov **Evropskega centra za preprečevanje in obvladovanje bolezni (ECDC)**. Informacije se pogosto posodablajo in so na voljo v 24 jezikih. Omogoča spremljanje razvoja dogodkov v zvezi s koronavirusom v vaši državi in zunaj nje.

Spletna platforma zagotavlja tudi informacije **o različnih veljavnih omejitvah**, vključno z zahtevami glede karantene in testiranja za potnike, ter mobilne aplikacije za sledenje stikom in opozarjanje na koronavirus. To vam bo pomagalo **načrtovati potovanje po Evropi**, hkrati pa ostati varni in zdravi.

Do spletne platforme Re-open EU lahko dostopate <https://reopen.europa.eu/sl/>

Partnerji slovenskega konzorcija Enterprise Europe Network

Institut "Jožef Stefan"
Center za prenos tehnologij in inovacij
Jamova cesta 39, 1000 Ljubljana
T. 01 477 32 24
een@ijs.si, www.ijs.si, http://tehnologije.ijs.si

Univerza v Mariboru

Univerza v Mariboru
Služba za prenos znanja in tehnologije
Slomškov trg 15, 2000 Maribor
T. 02 235 53 70
een@um.si, www.um.si

Gospodarska zbornica Slovenije
Dimičeva ulica 13, 1000 Ljubljana
T. 01 58 98 156
info@gzs.si, www.gzs.si

Obrtno-podjetniška zbornica Slovenije
Celovška cesta 71, 1000 Ljubljana
T. 01 58 30 586
een@ozs.si, www.ozs.si

Regionalna razvojna agencija za Podravje – Maribor
Podbreška cesta 20, 2000 Maribor
T. 02 333 13 00
www.rra-podravje.si

Univerza na Primorskem
Center za razvoj in prenos znanja
Izolska vrata 2, 6000 Koper
T. 05 66 37 787
info@crpz.upr.si, https://crpz.upr.si

Javna agencija Republike Slovenije za spodbujanje podjetništva, internacionalizacije, tujih investicij in tehnologije
Verovškova ulica 60, 1000 Ljubljana
T. 01 58 91 870
info@spiritslovenia.si, www.spiritslovenia.si

www.een.si

 Facebook/EENSlovenija
 Twitter/EENSlovenia

Projekt je sofinanciran iz programa COSME (pogodba o sofinanciranju št. 880148). Evropska komisija kot tudi osebe, ki delujejo v imenu Evropske komisije, ne odgovarjajo za uporabo teh vsebin. Stališča v tej publikaciji so avtorjeva in ni nujno, da izražajo stališča Evropske komisije.

Vsebine zbrali in pripravili člani slovenskega konzorcija Enterprise Europe Network.

Fotografije: splet in avtorji.

